Ulrika Pernler

0706-361242
018500749@telia.com

Finns på Facebook

Ridlärare
Tränare
Domare dressyr
Domare WE
Banbyggare WE
Överdomare

www.ulrikapernler.se

http://ulrikapernler.wix.com/banbankenwe

Hästens gångarter och tempon

SKRITT

Följande skritt beskrivs och erkänns inom WE-dressyr: Samlad skritt, mellanskritt, ökad skritt och fri skritt

Skritt ska ha en ren fyrtakt och vara energisk

Skritten är en marscherande gångart med en regelbunden och väl markerad fyrtaktig fotflyttning som har samma intervall mellan hovarnas isättning. Denna regelbundna takt, i förening med full avspänning, måste bibehållas i alla skrittrörelser. När samma sidas fram- och bakben rör sig med nästan samma takt, tenderar skritten att bli nästintill samsidig. Denna oregelbundenhet, som kan övergå till passgång, är en allvarlig försämring av gångarten.

Hästens gångarter och tempon

TRAV

Trav Inom WE-dressyren, beskrivs och erkänns följande: Arbetstrav, samlad trav, mellantrav samt förlängd steglängd.

Trav ska vara tvåtaktig, ren och regelbunden

Traven är en tvåtaktig gångart med växelvis diagonala steg (till exempel vänster framben och höger bakben samtidigt), separerade av ett svävmoment. Traven ska visa fria, aktiva och regelbundna steg. Travens kvalité bedöms med ledning av det allmänna intrycket, det vill säga regelbundenheten och elasticiteten i stegen samt kadensen och schvungen i både samling och längning. Dessa kvalitéer uppnås med en mjuk rygg och välengagerad bakdel samt en förmåga att bibehålla samma rytm och naturliga balans i alla varianter av traven.

Hästens gångarter och tempon

GALOPP

Galopp Inom WE-dressyren, beskrivs och erkänns följande galopper: Arbetsgalopp, samlad galopp, mellangalopp, ökad galopp samt förlängd språnglängd.

Galopp ska vara tretaktig, välbalanserad, rytmisk och energisk.

Galoppen är en tretaktig gångart där fotflyttningen i till exempel höger galopp är: vänster bakben, vänster diagonal (det vill säga vänster framben och höger bakben samtidigt) och höger framben följd av ett svävmoment där alla fyra benen är i luften innan nästa språng påbörjas. Galoppen, i vilken hästen alltid ska visa lätta och regelbundna språng med kadens, ska fattas utan tvekan. Galoppens kvalité bedöms med ledning av det allmänna intrycket, det vill säga regelbundenheten och lättheten i sprången samt tendensen till uppförsbacke och kadensen. Dessa kvalitéer uppnås med ett accepterande av bettet med mjuk nacke och med bakdelens engagemang med aktiv hasaktion samt förmåga att bibehålla samma rytm och naturliga balans, även efter övergång från en variant av galopp till en annan. Hästen ska alltid förbli rak på raka spår och korrekt böjd på böjda spår.

Utbildningsskalan

Syfte: Bevara den klassiska dressyrens principer, och verka som en god vägledning under utbildningen av hästen (ryttaren och ekipaget tillsammans)

Utbildningsskalan bygger på ren logik och innebär att först när hästen är redo, går ekipaget vidare till nästa steg i utbildningsprocessen.

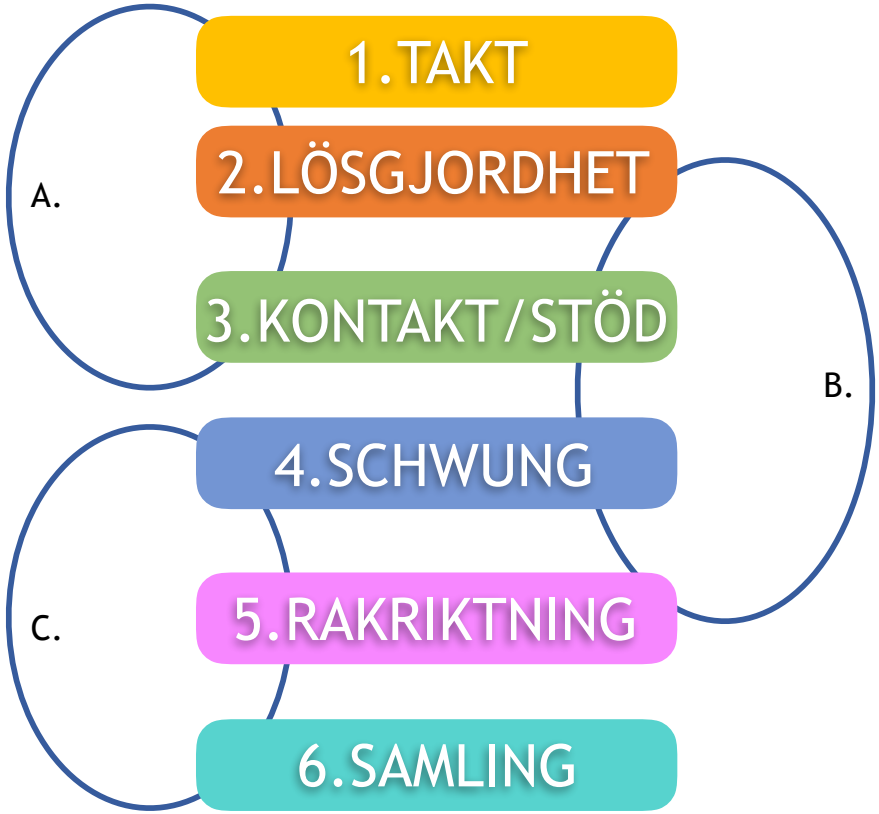

A. Grundläggande fas med: takt, lösgjordhet och stöd

B. Utveckling av påskjutet med: lösgjordhet, kontakt, schwung och rakriktning

C. Utveckling av bärighet med: schwung, rakriktning och samling

1.TAKT

Takt är lika med antal steg per minut. Takt är renheten och regelbundenheten i de tre grundgångarterna.

För att kunna bedöma takten är det viktigt att känna till rörelseförloppet i det tre grundgångarterna. Skritt är en fyrtaktig rörelse utan svävmoment, trav är en tvåtaktig, diagonal rörelse och galopp är en tretaktig, oliksidig rörelse. Rör sig hästen inte taktmässigt, kan den inte heller vara i balans.

Takten måste bibehållas på både raka och böjda spår samt i övergångar, tempoväxlingar och vändningar.

Ingen rörelse eller övning kan vara bra om takten är oregelbunden och inget av steg i utbildningen är riktigt om det leder till att takten blir oregelbunden.

2.LÖSGJORDHET

Lösgjordheten är sammanhängande med takten. Lösgjordhet är en förutsättning för det riktiga arbetets kvalitet.

Bara en häst som är psykiskt och fysiskt avspänd kan gå lösgjort och villigt prestera på toppen av sin förmåga. Lederna på hästen ska böjas och sträckas jämnt och regelbundet och det ska synas att hästen är villig att samarbeta. Hästen är lösgjord när den är beredd att. Sträcka halsen framåt nedåt i alla tre gångarterna. De går framåt med god ryggverksamhet och naturliga, taktmässiga rörelser som inte är överilade. Ryttaren kommer till drivning och kan sitta mjukt och följsamt.

Tecken på yttre och intre lösgjordhet är:
-förnöjt ansiktsuttryck (ögon,öronspel)
-god ryggverksamhet
-sluten, sysselsatt (tuggande) mun
-buren svans som pendlar med rörelserna
-frustningar som tecken på att hästen har slappnat av även psykiskt

3.KONTAKT/STÖD

Kontakt/ Stöd syftar på kontakten mellan ryttarens hand och hästens mun.

Ryttaren måste erbjuda ett stöd genom att hålla en jämn kontakt till hästens mun och med skänkeln driva hästen fram till handen. Kontakten mellan ryttarens hand och hästens mun ska vara stadig men elastisk.

”Hästen söker stöd och ryttaren erbjuder det”

Ett korrekt stöd ger hästen den nödvändiga säkerheten så den kan återfinna sin naturliga jämvikt under ryttare samt jobba i balans och i den takt de olika gångarterna kräver.

4. SCHWUNG

Schwung: Först när takt, lösgjordhet och stöd fungerar skall utveckling av schwung ("överföring av bakdelens energiska impulser till hela rörelsen framåt") påbörjas. Vissa hästar har av naturen mer schwung än andra.

När bakbenens påskjutande kraft också blir uppbärande, rör sig hästen med schwung. Hästen får i traven och galoppen ett större svävmoment, vilket gör att gången blir luftigare och mer spänstig. Eftersom skritten inte har något svävmoment, kan hästen inte skritta med schwung.

Schwung är resultatet av ryttarens arbete, där man visserligen utnyttjar hästens naturliga gång men också lägger till kriterierna lösgjordhet, påskjut bakifrån och genomsläpplighet.

5. RAKRIKTNING

Målet med rakriktningen är en symmetrisk häst, som såväl på rakt som böjt spår spårar, det vill säga går hästen med bakbenen i linje med frambenen. En symmetrisk, liksidig häst, arbetar med samma mängd vikt på båda bakbenen och håller därför en jämn kvalitet på sina rörelser åt vartdera håll.

En snedhet hos en häst kan vara medfödd eller inlärd. Alla hästar har en mer eller mindre stark och svag sida. Detta kan dock förstärkas genom felaktig ridning. Rakriktande arbete går ut på att stärka den svaga sidan och få hästen att gå fram till bettet på den sidan, inte försöka lösgöra den starka sidan för det ger motsatt effekt.

Hästen måste rakriktas för att
- båda sidorna ska belastas lika mycket och för att förebygga ensidig förslitning i lederna
- den på skjutande kraften ska bli så stor som möjligt
- ryttaren lättare ska kunna ha hästen mellan hjälperna och göra den genomsläpplig
- hästens ska gå fram lika mycket till båda tyglarna
- ryttaren ska kunna samla hästen

6. SAMLING

Målet med utbildningen är att få en arbetsvillig och brukbar häst. Därför måste den vikt, inklusive ryttarens tyngd, som hästen bär, i största möjliga mån vara jämnt fördelad över hästens fyra ben.

Samling är sammanhängande med takt, lösgjordhet, stöd, schvung och rakriktning, och kan inte uppnås utan alla dessa steg fungerar. Korrekt samling innebär en förskjutning av tyngdpunkten bakåt, så att hästen bär mer vikt på sin bakdel. Bakdelen sänks genom vinkling av bakbenen, det i sin tur gör att framdelen blir bärandes mindre vikt och därmed blir frambenens rörelser friare. Man får då intrycket av att hästen går i uppförsbacke.

GENOMSLÄPPLIGHET

Målet enligt den tyska utbildningsskalan, är genomsläpplighet (ridbarhet) vilket står för att hästen är korrekt riden och väl utbildad. Genomsläpplighet definieras genom att hästen lydigt och lösgjort, svarar för ryttarens framåtdrivande, sidförande och förhållande hjälpgivningar. Hästen är korrekt och väl utbildad, ger ett välridet intryck.

Genomsläpplighet kan inte uppnås, utan att alla de sex stegen som utbildningsskalan innehåller är väl genomarbetade. Ridbarhet står för sin innebörd, en genomsläpplig häst innehar en mycket hög ridbarhet.

Klassernas svårighetsgrader

Moment 1041 Svårighetsgrader/ klassindelning

Debutantklass: Debutant, Lätt E, Lätt D aktuellt dressyrprogram för klassen, teknikbana med 6–12 hinder, speedbana med 6–10 hinder.

Lätt klass: Lätt C, Lätt B, Lätt A aktuellt dressyrprogram för klassen, teknikbana med 8–14 hinder, speedbana med 8–12 hinder.

Medelsvår klass: aktuellt dressyrprogram för klassen, teknikbana med 12–16 hinder, speedbana med 12–16 hinder. Om teknik/speed rids på 20×40 bana ska hinderantalet vara 8–14.

Svår klass: aktuellt dressyrprogram för svår klass, teknikbana med 14–18 hinder, speedbana med 14–18 hinder. Om teknik/speed rids på 20×40 bana ska hinderantalet vara 10–14.

Hästens form och vad vi ska titta på

Lydnad är en form av en konstant uppmärksamhet, villighet och förtroende i hästens hela beteende, likväl som harmonin och lättheten den uppvisar vid utförandet av de olika rörelserna. Graden av lydnad bekräftas också utav hur hästen accepterar bettet, med en lätt och mjuk kontakt till ryttarens hand, eller om hästen gör motstånd till ryttarens hand, genom att antingen vara ”över bettet”, eller ”bakom hand”.

Lydnaden är det grundläggande kravet i Working Equitation. Varje olydnad eller motstånd mot ryttarens hjälper måste värderas av domarna i poängsättningen för rörelser och för den allmänna bedömningen av hästens lydnad.
Också om hästen lägger ut tungan, lägger den över bettet, gnisslar tänder eller ger andra signaler på stress, nervositet, spänning eller motstånd, ska detta tas med vid poängsättningen av både rörelser och i den allmänna bedömningen av hästens lydnad.
Rakriktningen är också en viktig del av lydnaden. En häst är rak när dess bakhovar följer i framhovarnas spår både på böjt och rakt spår och när hästen uppvisar lika villig böjning i båda riktningarna.

Hästens form och vad vi ska titta på

Framåtdrivning/bjudning

Den engelska termen impulsion står för den kontrollerade överföringen av energi från ryttaren till en villigt drivande bakdel, vilket medför en atletisk, energisk rörelse hos hästen.

Hästens ultimata uttryck kan endast visas genom hästens mjukt svingande rygg och guidningen av en lätt och mjuk kontakt från ryttarens hand. Fart har väldigt lite att göra med denna framåtdrivande bjudning. Resultatet av fart, ger oftare sämre takt och gångarter.

Hästens maximala hastighet ska dock uppvisas i de ökade gångarterna. En synlig ökning av bakhasornas arbete i flytande rörelse snarare än rörelser som är stackatoartade/ryckiga. När bakhoven lämnar marken, ska hasen röra sig framåt hellre än dras uppåt.

En huvudingrediens i framåtdrivande bjudning är tiden hästen är i luften, mer än den är på marken. Därför syns det tydligt bara i de gångarter som har svävningsmoment. Framåtdrivande bjudning är en förutsättning för bra samling i galopp. Om den inte finns, finns det ingenting att samla.

Hästens form och vad vi ska titta på

Samling Syftet med hästens samling är:

a) att ytterligare utveckla och öka hästens balans
b) att utveckla och öka hästens förmåga att engagera och sänka sin bakdel, för att därigenom avlasta framdelen och göra den ”lättare” och mer rörlig
c) att genom ökad styrka och utvecklad bärighet göra hästen mer angenäm att rida.

Samlingsgrad i olika klasser: När hästen rör sig med bibehållen rytm, med lätthet och utan att förlora någon balans i de moment programmet föreskriver, är samlingsgraden för klassen tillräcklig.